

Kungsörs kommun
736 85 Kungsör

Beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter för grundvattentäkten Hogsta-Skottbacken, Kungsörs kommun samt beslut om upphävande av tidigare beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter

Er beteckning: KKTAB 2009/22, TN 2007/163

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken om vattenskyddsområde för grundvattentäkten Hogsta-Skottbacken i Kungsör, Kungsörs kommun. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär, sekundär och tertiär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogad karta, bilaga 1.

Med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att nedanstående skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet.

Berörda fastigheter framgår av till ärendet hörande fastighetsförteckning.

Detta beslut ersätter beslutet om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter som meddelades i dom vid Österbygdens vattendomstol den 22 maj 1969 (AD 57/1965)

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter skall gälla inom det vattenskyddsområde som anges på bifogad karta. Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär, sekundär och tertiär skyddszon.

§1 Definitioner

Med *hantering* avses i dessa föreskrifter en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Kemiskt bekämpningsmedel definieras i 14 kap. miljöbalken.

Miljöfarlig verksamhet definieras i 9 kap. miljöbalken.

Farligt gods och *transport* av sådant gods definieras i lag (2006:263) om transport av farligt gods.

Med *sällskapsdjur* avses i dessa föreskrifter djur som används för sällskap och som i allmänhet huvudsakligen vistas inomhus.

Med *schaktningsarbeten* avses i dessa föreskrifter en sänkning av markytan på ett område för större anläggningsarbeten än grundläggning av enskild villa eller där lerlager punkteras.

§2 Vattentäktsson

All annan verksamhet än den som erfordras för att bedriva vattentäktverksamhet är förbjuden. Vattentäktssonen ska vara inhägnad och får endast disponeras av vattentäktssinnehavaren.

§3 Petroleumprodukter

Generella bestämmelser: *För hantering av petroleumprodukter skall iakttas vad som gäller enligt miljöbalken samt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) samt därtill hörande allmänna råd.*

Primär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter för uppvärmning av befintliga bostads- och jordbruksfastigheter får inte förekomma utan tillstånd.

All övrig hantering av petroleumprodukter är förbjuden. Undantaget från förbud är hantering av mindre än 50 liter och drivmedel i fordon och arbetsmaskiner.

Sekundär skyddszon

För all hantering av petroleumprodukter krävs tillstånd. Undantaget från tillståndsplikt är hantering av mindre än 100 liter och drivmedel i fordon och arbetsmaskiner.

Tertiär skyddszon

För all hantering av petroleumprodukter krävs anmälan. Undantaget från anmälningsplikt är hantering av mindre än 250 liter och drivmedel i fordon och arbetsmaskiner.

§4 Bekämpningsmedel

Generella bestämmelser: *Kemiska bekämpningsmedel får inte yrkesmässigt användas inom skyddsområdet utan tillstånd av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet (SNFS 1997:2).*

Primär skyddszon

Hantering av kemiska bekämpningsmedel, annan än privatpersoners hantering inomhus, är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Hantering av kemiska bekämpningsmedel, annan än privatpersoners hantering inomhus, får inte förekomma utan tillstånd.

§5 Växtnäringsämnen och djurhållning

Primär skyddszon

Hantering av växtnäringsämnen (t.ex. naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam), annan än privatpersoners hantering för normalt husbehov, får inte förekomma utan tillstånd.

Med undantag för sällskapsdjur får djurhållning (inkl. bete) inte förekomma utan tillstånd.

Sekundär skyddszon

Hantering av växtnäringsämnen (t.ex. naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam), annan än privatpersoners hantering för normalt husbehov, får inte förekomma utan tillstånd.

§6 Avverkning och upplag av timmer

Primär och sekundär skyddszon

Avverkning, annan än med handhållna redskap, får inte förekomma utan anmälan.

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande, andra än privatpersoners upplag för normalt husbehov, är förbjudna.

Tillfälliga icke övertäckta upplag av bark, flis, spån och liknande får inte förekomma utan tillstånd. Med tillfällig avses högst en avverkningssäsong. Undantaget från tillståndsplikt är privatpersoners upplag för normalt husbehov.

§7 Infiltration och avledning av avloppsvatten

Primär skyddszon

Inrättande av avloppsanordningar för behandling av hushållspillvatten från enstaka hushåll och från gemensamhetsanläggningar är förbjuden.

För ändring, som är anmälningspliktig enligt 14 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), av avloppsanordning krävs tillstånd.

Sekundär skyddszon

För ingrättande av avloppsanordningar för behandling av hushållspillvatten från enstaka hushåll och från gemensamhetsanläggningar krävs tillstånd.

För ändring, som är anmälningspliktig enligt 14 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), av avloppsanordning krävs tillstånd.

§8 Hantering av avfall

Primär skyddszon

Upplag av avfall eller av massor som är förorenande är förbjudna.

Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär skyddszon är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Permanent upplag av avfall eller av massor som är förorenande är förbjudna. Tillfälliga upplag av avfall eller av massor som är förorenande får inte förekomma utan tillstånd. Med tillfälliga avses 6 månader.

Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär och sekundär skyddszon är förbjuden.

§9 Vaghållning

Primär och sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt eller därmed jämförlig produkt är förbjudna.

Tertiär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt eller därmed jämförlig produkt får inte förekomma utan tillstånd.

§10 Tåktverksamhet och andra schaktningsarbeten

Primär skyddszon

Materialtåkt (grus-, ler-, bergtåkt eller liknande) är förbjuden.

Schaktning, pålning, spontning och underjordsarbete får inte utföras utan tillstånd.

Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete och mindre vägunderhåll omfattas inte av tillståndsplikt.

Utfyllnad i mark med massor som är förorenande är förbjuden.

Sekundär och tertiär skyddszon

Materialtåkt (grus-, ler-, bergtåkt eller liknande) som inte fordrar tillstånd enligt miljöbalken, t.ex. husbehovståkt, får inte förekomma utan tillstånd.

Schaktning, pålning, spontning och underjordsarbete får inte utföras utan anmälan.

Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete och mindre vägunderhåll omfattas inte av anmälningsplikt.

Utfyllnad i mark med massor som är förorenande är förbjuden.

§11 Energianläggningar och uttag av grundvatten

Primär skyddszon

Inrättande av anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark och grundvatten är förbjudet.

Inrättande av anläggningar för uttag av grundvatten, som inte avser kommunal vattenförsörjning, är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark och grundvatten får inte inrättas utan tillstånd.

För inrättande av anläggningar för uttag av grundvatten, som inte avser kommunal vattenförsörjning, krävs tillstånd.

§12 Uppställning av fordon och arbetsmaskiner

Primär och sekundär skyddszon

Uppställning och återkommande parkering av fordon med farligt gods är förbjuden.

Uppställning och återkommande parkering av arbetsfordon, arbetsmaskiner, tunga fordon och stationära förbränningsmotorer får inte ske utan tillstånd.

Tertiär skyddszon

Uppställning och återkommande parkering av arbetsfordon, arbetsmaskiner, tunga fordon och stationära förbränningsmotorer får inte ske utan anmälan.

§13 Fordonstvätt

Primär, sekundär och tertiär skyddszon

Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed jämförlig produkt på andra platser än för ändamålet avsedd anläggning med olje- och bensinavskiljare är förbjuden.

§14 Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som kan medföra risk för yt- eller grundvatten är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som kan medföra risk för förorening av yt- eller grundvatten och som inte är tillståndspliktig enligt miljöbalken fordrar tillstånd.

§15 Begravningsplatser

Primär skyddszon

Etablering av begravningsplatser är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Etablering och utvidgning av begravningsplatser är förbjuden. Undantaget från förbud är utvidgning av begravningsplatser för urnsättning.

Utvidgning av begravningsplatser för urnsättning får inte ske utan tillstånd.

§16 Anmälning vid olyckshändelse

Olyckshändelser, spill, läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112 och till Västra Mälardalens Myndighetsförbund, miljö- och hälsoskydds-enheten.

§17 Allmänna bestämmelser

a. Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna gäller från den tidpunkt vattenskyddsområdet fastställs genom Länsstyrelsens beslut. Enligt 7 kap 22 § miljöbalken skall skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter. Trots att förbudet införs får verksamheterna fortsätta intill dagen två år efter länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamheter som omfattas av förbud inte bedrivas.

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som antingen omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter. Trots att tillstånds- eller anmälningsplikten införs får verksamheterna fortsätta intill dagen ett år efter länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast den dagen har lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till Västra Mälardalens Myndighetsförbund, miljö- och hälsoskydds-enheten

b. Tillstånd och anmälan

Ansökan om tillstånd samt anmälan enligt föreskrifterna skall göras till Västra Mälardalens Myndighetsförbund, miljö- och hälsoskydds-enheten som därvid kan föreskriva villkor för verksamheten. En förutsättning för tillstånd är att verksamhetsutövaren kan visa att verksamheten kan utföras utan risk för skada för yt- eller grundvattenförekomsten. Innan beslut meddelas ska Myndighetsförbundet höra vattentäktens huvudman.

Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller skall tillståndsprövas enligt 9 kap. miljöbalken (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), 11 kap. (vattenverksamhet) eller 12 kap. (jordbruk och annan verksamhet) eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken.

c. Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen i Västmanlands län meddela dispens från föreskrifterna. Innan ett dispensbeslut meddelas ska Länsstyrelsen höra vattentäktens huvudman samt Miljö- och hälsoskydds-enheten vid Västra Mälardalens Myndighetsförbund. En dispens kan förenas med villkor.

d. Vattentäktsverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

e. Skyltning

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området skall sättas upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Huvudmannen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen Länsstyrelsens tillstånd.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se § 3) hanteras, skall skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen.

f. Överträdelse och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap 2 och 2 a §§ miljöbalken.

Allmänna upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I miljöbalkens 2 kap. finns allmänna hänsynsregler som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller förhindra skadan.

Tillsynsmyndighet

Länsstyrelsen i Västmanlands län fastställer vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna. Enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken är därmed Länsstyrelsen tillsynsmyndighet. Efter framställning av kommunfullmäktige får dock Länsstyrelsen överlåta tillsynsansvaret åt den kommunala nämnd som handlägger miljöfrågor.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel,

SNFS 1997:2, finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Naturvårdsverkets allmänna råd 97:3 spridning av kemiska bekämpningsmedel och Naturvårdsverkets allmänna råd, NFS 2000:7, för tillståndsprövning enligt 14 §.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2003:24, om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Det innebär bl.a. att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, skall utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Vidare skall informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde. Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter skall ha sekundärt skydd. Detta gäller dock inte cistern som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt. Generellt krav på sekundärt skydd gäller inte, enligt NFS 2003:24, befintliga cisterner och lösa behållare med tillhörande rörledningar installerade på en plats som vid tidpunkten för installationen inte utgjorde vattenskyddsområde.

Ersättning

Bestämmelser om ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. finns i 31 kap, miljöbalken. En fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Talan om ersättning eller krav på inlösen skall väckas hos miljödomstol inom ett år från det att det beslut på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft.

Skyddsföreskrifterna och övrig lagstiftning

Skyddsföreskrifterna meddelas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken och har utformats med skyddsbehovet för Hogsta och Skottbacken vattentäkter i fokus. Föreskrifterna är i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som de uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (2 kap MB). I vissa fall kan dock föreskrifterna leda till ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum för dessa föreskrifter och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

I föreskrifterna anges vid **Generella bestämmelser** hänvisningar till samt referat av viss annan lagstiftning m.m. som gäller inom skyddsområdet.

Redogörelse för ärendet

Motiv för ansökan

Grundvattnet vid Hogsta och Skottbacken håller mycket god kvalitet. Kungsörs

kommun anser att det är nödvändigt att bevara den goda vattenkvaliteten. Att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av flera moment för att skydda vattentäkten. Syftet med skyddsområdet, föreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Hogsta-Skottbackens vattentäkt inte uppstår. Avsikten är att säkerhetsställa att vattnet kan användas för dricksvattenförsörjning efter normalt reningsförfarande. Detta innebär bl.a. att:

- Informera om allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom vattenskyddsområdet
- Förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten
- Använda mark och vatten på bästa sätt
- Tydliggöra vattentäktens betydelse
- Tydliggöra vattentäktens planmässiga betydelse

Ärendets handläggning

Kungsörs kommun har i skrivelse den 2 december 2009 begärt att Länsstyrelsen fastställer ett upprättat förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna vid Hogsta och Skottbacken. Samtidigt begärs att tidigare beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter upphävs. Detta beslut meddelades i form av en dom vid Österbygdens vattendomstol den 22 maj 1969.

Ärendet kungjordes i Bäragsbladet med Arboga Tidning och Eskilstuna-Kuriren den 2 juli 2010. Kopia av kungörelsen skickades samtidigt ut till kända fastighetsägare.

Planförhållanden

Översiktsplan

Området ligger inom kommuntäckande översiktsplan för Kungsör kommun antagen av kommunfullmäktige i oktober 1990. I översiktsplanen redovisas det befintliga vattenskyddsområdet med ett planerat utökat skyddsområde söder om det befintliga. Ett område på fastigheten Lockmora 1:34 öster om befintligt vattenskyddsområde är markerat som en planerad fyllnadstipp. Delar av området är markerat som del i grustäktplan för Kungsörs kommun. I planen anges även i kap 4.2 att de gamla vattentäkterna i Kungsör och vid Torpa ska finnas kvar av beredskapsskäl. E20 och väg 56 är vägar av riksintresse som går igenom vattenskyddsområdet.

Detaljplaner

Vattenskyddsområdet i sin helhet med primär, sekundär och tertiär skyddszon omfattar ett flertal detaljplaner och delar av Kungsörs tätort.

Den primära skyddszone för vattenskyddsområdet innefattar del av den utvidgade stadsbyggnadsplanen för kv. Sågen m.fl. antagen av kommunfullmäktige 27 februari 1978. En byggnadsplan för Dammen och Skvalbacken antagen 29 augusti 1983 berör också den primära skyddszone. Planerna medger bostäder, småindustri, naturpark, värmecentral, begravningsändamål och transformatorstation.

Även områdesbestämmelser för del av Lockmora 1:34 antagna 19 december 2006 berörs. Bestämmelserna syftar till att avgränsa ett område för en golfbana. Bestämmelserna redovisar område för golfbana, fornlämningsområde, fornlämning med särskild miljöhänsyn, värdefull kulturmiljö samt ett område med koloni- och odlingslotter.

I de sekundära skyddszonerna medger detaljplanerna bland annat bostäder, transformatorstation, industri, kontor, kyrkogård och begravningsändamål.

Inkomna yttranden

Yttranden har inkommit från Magnus Lagerstedt och Björn Magnusson.

Magnus Lagerstedt, Fastighet, Lockmora 1:20 anser att hans fastighet inte ska ligga inom sekundär skyddszon då detta medför restriktioner som innebär att det inte går att bedriva den verksamhet som sker i dag. Lagerstedt påpekar vidare att fastigheten ligger på lermark som avvattnas till närliggande bäck och därför ej påverkar grundvattnet vid eventuellt föroreningsspill.

Björn Magnusson, Fastighet, Skytten 5 ifrågasätter skyddsområdets utsträckning med tanke på lerförekomst och den riskbedömning som görs när det gäller vägtransporter, jord och skogsbruk samt bostadshus. Vidare framförs invändningar mot föreslagna föreskrifter som berör § 4, § 6, § 10 och § 13.

Länsstyrelsens bedömning

Bemötande av inkomna erinringar

Med anledning av vad Magnus Lagerstedt framför i brev daterat 2010-08-19 gör Länsstyrelsen följande bedömning – en bedömning som också delas av Tekniska förvaltningen, Kungörs kommun.

Fastigheten Lockmora 1:20 är belägen inom föreslagna sekundär skyddszon. Enligt jordartskartan Eskilstuna NV (SGU, 1975. Jordartskartan Eskilstuna NV. Serie Ae Nr 18) består jordlagren på fastigheten av morän. Norr om fastigheten finns berg i dagen. Söder om fastigheten överlagras moränen av sand och grus, eventuellt med lerskikt mellan moränen och sanden/gruset.

I öst-västlig riktning, ca 100 m norr om fastigheten Lockmora 1:20, finns en förkastning som skär åsen vid Dammen (mellan Hogsta och Skottbacken) och som skiljer höjdområden söder om Arbogaån och Mälaren från slättområden i norr. Förkastningszone har bedömts vara relativt vattenförande och förekomsten av vattenförande sprickzoner har bedömts spela en stor roll för

grundvattenförekomsten i Köpingsåsen (SGU, 2005. Revidering av skyddsområdet med skyddsföreskrifter för Skottbacken – Hogsta vattentäkter samt förslag till skyddsområde med skyddsföreskrifter för Kungs-Barrkö vattentäkt. Dnr 08-1442/2004)

Ca 150 m SV om fastigheten löper en bäck i riktning mot NV. Bäckens skär genom Köpingsåsen vid Dammen. Vattennivån i bäcken ligger högre än grundvattennivån i grundvattenmagasinet i åsen, vilket innebär att vatten i bäcken kan infiltrera och perkolera ner till grundvattenmagasinet.

Eftersom det förekommer morän, berg i dagen samt sand och grus vid fastigheten Lockmora 1:20 och området omkring fastigheten kan eventuellt förorenat vatten infiltrera och perkolera till grundvattenmagasinen i jordlagren och berggrunden.

Även förorenat ytavrinnande vatten som når bäcken kan infiltrera åsen och påverka grundvattenmagasinet. Av nämnda anledningar bör fastigheten Lockmora 1:20 och området däromkring ingå i vattenskyddsområdet.

Länsstyrelsen ser ingen anledning till varför verksamheter inom vattenskyddsområdet inte ska kunna fortsätta att bedrivas, under förutsättning att verksamheterna följer skyddsföreskrifterna och övrig lagstiftning. Att en verksamhetsutövare kan behöva anpassa sin verksamhet bedöms inte vara liktydigt med att det blir omöjligt att bedriva verksamhet i vattenskyddsområdet. En markägare har rätt till ersättning om en skyddsföreskrift innebär att hans mark tas i anspråk eller att hans pågående användning av marken inom berörd fastighetsdel försvåras avsevärt (31 kap. 4 § MB). Huruvida ersättning kan betalas ut avgörs av miljödomstolen.

Med anledning av vad Björn Magnusson framför i brev daterat 2010-08-30 har § 10 kompletterats. I övrigt föranleder Magnussons erinringar inga ändringar i Kungsörs kommuns ansökan om revidering av skyddsområde och föreskrifter. Länsstyrelsen utvecklar skälen till detta i det följande – skäl som också har framförts av Tekniska förvaltningen, Kungörs kommun.

Utsträckning av skyddsområdet med anledning av förekomst av lerjordar

Det stämmer generellt sätt vad som framförs av Magnusson nämligen att lerjordar har låg genomsläpplighet. Under torrperioder är emellertid ofta översta lerlagren av torrskorpekaraktär, vilket innebär att de har sprickor och är genomsläppliga. På Köpingsåsen sidor överlagras det primära isälvs materialet av svallmaterial och lera. Lerornas mäktighet är i vissa fall betydande. Närmast åsen kan emellertid lerornas mäktighet vara begränsad. Vidare kan lerorna punkteras, t.ex. vid schaktnings- och borrhåsarbeten.

Att grundvattenmagasinet i åsen är mindre sårbart i områden där det förekommer leror har tagits hänsyn till genom att huvuddelen av dessa områden ligger inom föreslagen tertiär skyddszon, d.v.s. där restriktionsgraden är lägre än i övriga skyddszoner.

Industrier och materialtäkter

Att verksamheter anmäls eller söks tillstånd för enligt miljöbalken bedöms inte vara ett motiv till att minska skyddszonernas utbredning. Vidare är skyddsföreskrifterna avseende materialtäkter och miljöfarlig verksamhet i nivå med, eller under, restriktionsgraden i Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområden (till 7 kap. 21, 22 och 25 §§ miljöbalken), NFS 2003:16. Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd bör materialtäkter förbjudas i både primär och sekundär skyddszon. Föreskriften innebär förbud mot materialtäkter i primär skyddszon. För sekundär skyddszon föreskrivs att materialtäkt som inte fordrar tillstånd enligt miljöbalken, t.ex. husbehovstäkt, inte får förekomma utan tillstånd.

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd bör etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten förbjudas. I sekundär skyddszon bör föreskrivas om krav på tillstånd för ny anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet. Förslaget till skyddsföreskrift ligger i nivå med Naturvårdsverkets allmänna råd.

Väg/transport respektive jord- och skogsbruk

Skyddszonerna har avgränsats utifrån uppskattade transporttider, sårbarhet och risker.

E20 och väg 56 löper nära uttagsbrunnarna och där grundvattenmagasinet är som sårbarast. På båda vägarna transporteras farligt gods. Transport av farligt gods är inte den enda risken kopplad till vägar. Vid olyckor med personbilar, lastbilar, arbetsfordon mm samt vid uppställning kan läckage av drivmedel förekomma. Vidare sker avrinning av vägdagvatten och spridning av salt på vägar förekommer.

Hantering av bekämpningsmedel, t.ex. i jord och skogsbruk, har bedömts vara en av de största riskerna för vattentäkten. Att skyddet längs väg 56 byggs ut, att genomfart av tyngre trafik på åsryggen genom Kungsör inte är frekvent samt att jordbruksmarken är begränsad bedöms inte vara motiv till att ändra skyddszonernas utbredning.

Bostadshus/fritidshus och övrigt

Magnusson framför att risker som beskrivs i kap 4.1.5. och 4.1.6. i det tekniska underlaget är begränsade. Det stämmer att villaoljetankar och enskilda avlopp regleras av annan lagstiftning. Emellertid utgör villaoljetankar och enskilda avlopp beaktansvärda risker för vattentäkten, varför de bör regleras ytterligare i vattenskyddsområden. Restriktionsgraden i de föreslagna skyddsföreskrifterna bedöms ligga i nivå med Naturvårdsverkets allmänna råd.

Vattentäkten (brunnar i jord och berg) och energianläggningar i form av brunnar utgör direkta spridningsvägar för föroreningar från markytan till grundvattenmagasinen i jord och/eller berg. Vidare medför uttag av grundvatten att den för kommunen tillgängliga mängden grundvatten minskar. Befintliga ("äldre") vattentäkten omfattas inte av skyddsföreskrifterna.

Hushålls-/trädgårdskemikalier som t.ex. bekämpningsmedel som används på gårdsplaner bedöms utgöra en betydande risk för vattentäkten. Även uppställning/parkering av fordon bedöms utgöra en betydande risk. T.ex. förekommer det ofta uppställning av lastbilar på en parkeringsficka vid väg 56, ca 50 m från uttagsbrunnarna vid Hogsta. Vid ett tillfälle har det skett läckage av drivmedel från en uppställd lastbil. Fordonstvätt, särskilt med avfettningsmedel, innebär spridning av förorenat vatten som kan förorena grundvattnet. Det stämmer som Magnusson framför att hantering av avfall och deponier omfattas av annan lagstiftning. Emellertid utgör hantering av avfall och deponier beaktansvärda risker för vattentäkter, varför de bör regleras ytterligare i vattenskyddsområden.

Nuvarande vattenkvalitet

Att grundvattnet i Köpingsåsen är av god kvalitet och att ingen påverkan har konstaterats betyder inte nödvändigtvis att det nuvarande vattenskyddsområdet har tillräcklig utsträckning. Att det inte har inträffat olyckor, läckage och spill är ingen garanti för att det inte kan göra det framgent.

§ 4 Bekämpningsmedel

Magnusson framför att förbud mot privatpersoners hantering av bekämpningsmedel utomhus i primär skyddszon är en obefogad inskränkning.

Bekämpningsmedel som används av privatpersoner, t.ex. på grusade ytor, gårdsplaner, garageuppfarter mm. bedöms utgöra en betydande risk för vattentäkten. Vidare omfattar skyddsföreskrifterna endast kemiska bekämpningsmedel, vilket innebär att biologiska bekämpningsmedel och fysikaliskt verkande växtskyddsmedel kan användas utan restriktioner.

§ 6 Avverkning

Enligt förslaget till skyddsföreskrifter får avverkning, annan än med handhållna redskap, inte förekomma utan anmälan. Förbud mot maskinell avverkning föreslås inte.

§ 10 Täktverksamhet och andra schaktningsarbeten

§ 1 har kompletterats med följande definition:

Med schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan på ett område för större anläggningsarbeten än grundläggning av en enskild villa eller där lertlager punkteras.

§ 10 har för primär skyddszon kompletterats med att *schaktningsarbete i samband med ledningsarbete och mindre vägunderhåll inte omfattas av tillståndsplikt.*

Sekundär och tertiär skyddszon har kompletterats med *Schaktning, pålning, spontning och underjordsarbete får inte utföras utan anmälan.*

Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete och mindre vägunderhåll omfattas inte av anmälningsplikt.

§ 13 Fordonstvätt

Fordonstvätt bedöms vara olämplig inom vattenskyddsområden. Tvättvatten från fordon innehåller bl.a. asfalts- och oljerester som tvättas bort från bilen. Vid användning av avfettningsmedel (även "miljövänliga") bedöms mängden asfalts- och oljerester i tvättvattnet öka. Vidare sker spridning av själva avfettningsmedlet.

Allmänna utgångspunkter

Enligt 7 kap 22 § miljöbalken ska Länsstyrelsen meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom ett vattenskyddsområde som behövs för att tillgodose syftet med området.

Skyddsföreskrifternas syfte är att i ett flergenerationsperspektiv garantera en fortsatt god tillgång till råvatten av bra kvalitet. Det betyder ett säkerställande av att påverkan eller risk för påverkan på grundvattentäkten Hogsta – Skottbacken inte uppstår. Syftet är att vattnet efter normalt reningsförfarande ska kunna användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna ska dels förtydliga och konkretisera miljöbalkens krav på försiktighetsmått som allmänt gäller inom vattenskyddsområden och dels föreskriva de inskränkningar i markanvändningen kring vattentäkten Hogsta- Skottbacken som behövs utifrån de speciella förutsättningar som råder i området. Meddelade föreskrifter ska vara rimliga, miljömässigt motiverade samt inte mer långtgående än nödvändigt.

Länsstyrelsen anser att skyddsföreskrifterna enligt detta beslut är väl motiverade och utgör en god avvägning mellan sakägarnas intressen och behovet av att skydda vattentäkten.

Beslut om kungörelsedelgivning

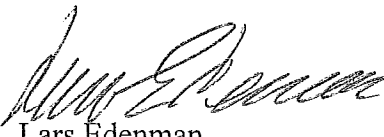
Länsstyrelsen beslutar med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall inom tio dagar från detta beslut införas i Bäragslagsbladet med Arboga Tidning och Eskilstuna-Kuriren. Delgivning anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut under förutsättning att kungörelsen inom denna tid införts i nämnda tidningar.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen enligt bilaga formulär nr 9

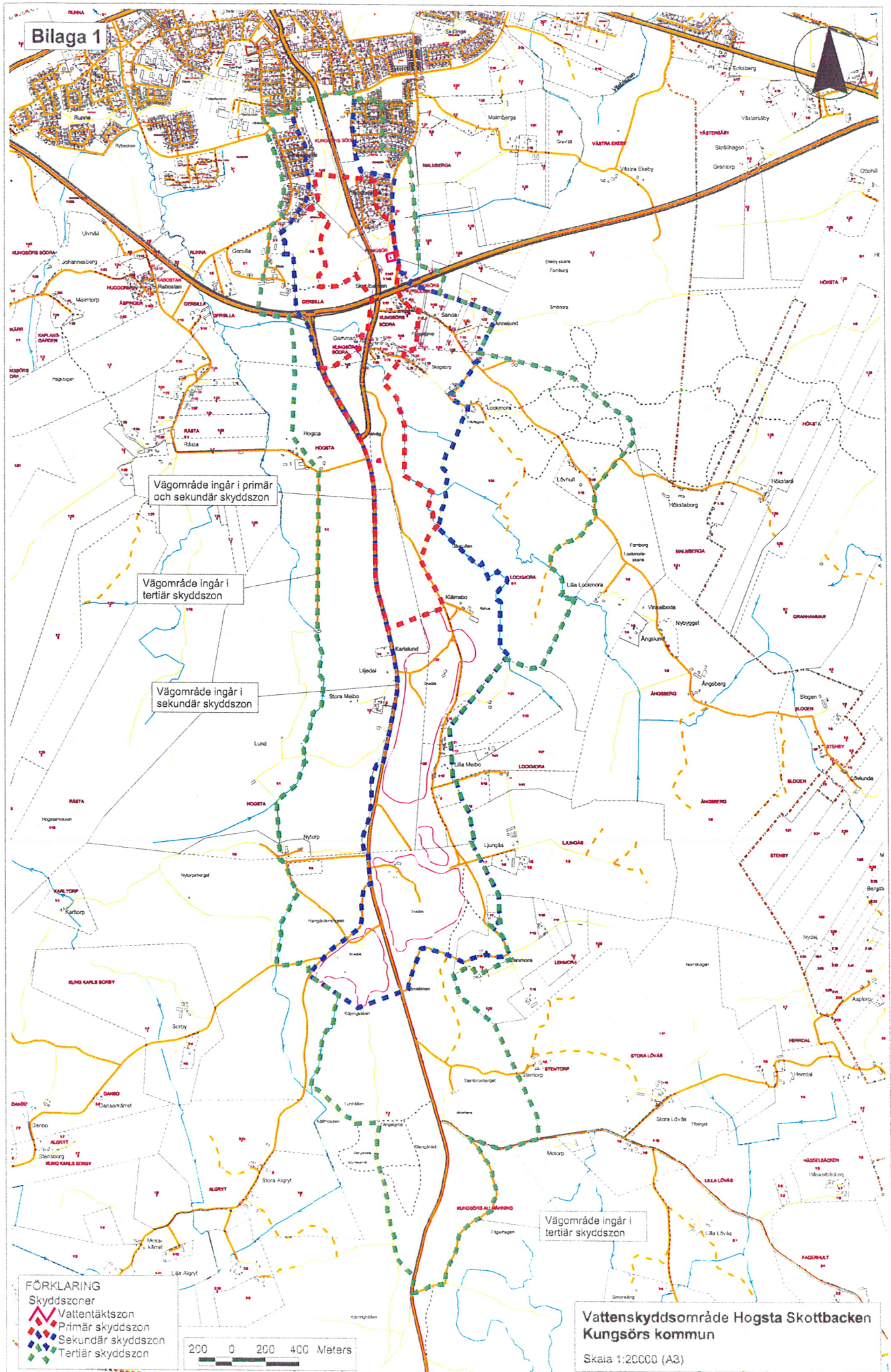
I ärendets slutliga handläggning har deltagit länsråd Sofia Wallström, beslutande och vattenhandläggare Lars Edenman, föredragande, samt chef miljöenheten Tommy Hansen och jurist Karin Stenvall.

Sofia Wallström

Lars Edenman

Bilaga 1

Vägområde ingår i primär och sekundär skyddszon

Vägområde ingår i tertiär skyddszon

Vägområde ingår i sekundär skyddszon

Vägområde ingår i tertiär skyddszon

- FÖRKLARING**
- Skyddszon
 - Vattentäktsson
 - Primär skyddszon
 - Sekundär skyddszon
 - Tertiär skyddszon

**Vattenskyddsområde Hogsta Skottbacken
Kungävs kommun**
Skala 1:20000 (A3)

Hur man överklagar hos regeringen

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen .
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelse skall Ni • tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (dnr).• redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt• redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR LÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till regeringen, som kommer att behöva ha tillgång till dem.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag då beslut har kungjorts i ortstidning , annars kan Ert överklagande inte tas upp.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

Annonsorder och manus

Införs i:

Bärgslagsbladet med Arboga Tidning och Eskilstuna-Kuriren

Beställare och adress:

Länsstyrelsen i Västmanlands län, miljöenheten
721 86 VÄSTERÅS

Handläggare och telefon:

Lars Edenman, 021-19 51 58

Annonsen betalas av:

Kungsörs kommun, Gunnar Karlsson
736 85 KUNGSÖR
Organisationsnummer: 212000-2056

Rubrik i tidning: Kungörelsedelgivning

Annonsen skall införas:

Vecka 15, tisdagen den 12 april 2011

Text med Länsstyrelsens logo överst

Skyddsplan för den kommunala vattentäkten vid Hogsta-Skottbacken, Kungsörs kommun

Länsstyrelsen i Västmanlands län har den 6 april 2011 fattat beslut om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för grundvattentäkten Hogsta-Skottbacken, Kungsörs kommun samt beslut om upphävande av tidigare beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter,

Beslutet och övriga handlingar i ärendet hålls tillgängliga på Kungsörs kommun, Drottninggatan 34, tfn 0227-60 00 00 och på Länsstyrelsen, miljöenheten, V Ringvägen 1, Västerås, tfn 021-19 51 55.

Den som vill **överklaga** Länsstyrelsens beslut kan göra det skriftligen till Regeringen. Skrivelsen med överklagandet ska ha inkommit till Länsstyrelsen i Västmanlands län, miljöenheten, 721 86 Västerås, **senast den 9 maj 2011**.

Ange dnr: 513-11936-09

LÄNSSTYRELSEN